

Φ Ο Ρ Μ Ι Τ Ε

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

«Ἄγε μοι, λίγεια φόρμιξ»
« . . . κελάδει Δάριον φδάν» (Συνέσιος).

ΕΤΟΣ Α' — ΑΡΙΘΜΟΣ 4.

ΓΡΑΦΕΙΑ: 48—Ὀδῶ Πραξιτέλους—48

ΑΘΗΝΑΙ, Πέμπτη 15 Νοεμβρίου 1901.

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΓΝΩΜΑΙ

Ἡ κατὰ τῆς μεταφράσεως τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν Εὐαγγελίου ἐναργῶς ἐκδηλωθεῖσα ἐσχάτως ἀγανάκτησις τῆς φοιτητικῆς νεολαίας καὶ μετ' αὐτῆς σύμπαντος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, πιστεύομεν ὅτι, θὰ χρησιμεύσῃ τοῦ λοιποῦ ὡς μάθημα λίαν διδακτικὸν εἰς ἐκείνους οἵτινες τάσσονται ὑπὸ τῆς πολιτείας καὶ τῆς ἐκκλησίας πιστοὶ θεματοφύλακες τῶν πατρῶων ἡμῶν κειμηλίων.

Ἡ ἀνωτέρα παντὸς ἐπαίνου καὶ ἐγκωμίου στάσις ἐκείνη τῆς εὐγενεστέρως ἐκφάνσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου, τῆς φοιτητικῆς νεολαίας, καὶ ἡ μέχρι γενικοῦ θαυμασμοῦ αὐταπαρόνησις ἐκείνη τοῦ ἄγνοῦ λαοῦ, μεθ' ἧς οὗτος προέταξε τὰ στήθη αὐτοῦ κατὰ πάσης βίας πρὸς ματαίωσιν τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ὑπερεκχειλισίας αὐτὸν θρησκευτικῆς συναισθήσεως, εἶνε, νομίζομεν, ἀρκετὰ νὰ πείσωσι πάντα, ὅτι ἡ ἀνεκτικότης τοῦ Ἑλλήνου ἐπὶ πάσης προσγγινομένης εἰς τε τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν ἐκκλησίαν του καινοτομίας ἔχει ὄρια, πέραν τῶν ὁποίων ἀμέσως μετατρέπεται αὐτὴ εἰς ἀκράτητον ἐξέγερσιν, ἵνα οὕτω τὴν ἡπιωτέραν μεταχειρισθῶμεν φράσιν.

Ἐὰν δὲ σήμερον παρέστημεν θεαταὶ τῶν θλιβερῶν ἐκείνων μόνον σκηνῶν τῆς ὁδοῦ Κοραῆ, δὲν γνωρίζομεν ὁποῖον ἐν τῷ μέλλοντι θὰ παραστῶμεν, ὅταν ἡ ἄκρα συγκατάβασις τῶν τεταγμένων τὴν φρούρησιν τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Ὀλκάδος ἐξακολουθήσῃ ἐπιτρέπουσα ἀκόμῃ τὴν καθιέρωσιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καινοτομιῶν τινῶν, ἐκπολιτιστικῶν δὴθεν καὶ κατ' ἐπίφασιν ἀκινδύνων, πλὴν ἱκανῶν νὰ χαλαρώσωσιν ἐπικινδύνως, ἐν τῇ διελεύσει μικροῦ ἴσως χρόνου, τοὺς ἀδιάρρηκτους ἐκείνους δεσμοὺς δι' ὧν αἴποτε τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ὑπῆρξε συνδεδεμένον.

I. Θ. Τ.

ΓΝΩΜΙΚΟΝ ΠΕΡΙ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

«Οὐκ ἔνεστι, πρᾶξις ἐν ἀνθρώποις, ἧτις αἴνου μο σικῆς τελείται. Θεοὶ μὲν ὕμνοι καὶ τιμαὶ μουσικῆ κοσμοῦνται, ἑορταὶ δὲ ἴδιαι καὶ πανηγύρεις πόλεων ἀγάλλονται· πέλεμοι δὲ καὶ ὁδῶν πορεύει διὰ μουσικῆς ἐγείρονται τε καὶ καθίστανται, ναυτιλίας καὶ εἰρεσίας (κωπηλασίας) καὶ τὰ χαλεπώτερα τῶν χειρονακτικῶν ἔργων ἀνεπαχθῆ ποιεῖ, τῶν πόνων γενομένη παραμύθιον.»
(Ἀριστοτέλης)

ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΑΡΤΙΝΟΥ

Ἐπισκόπου Γόρτυνης

Ἡ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ Ἡ ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΑΥΤΗΣ

(Συνέχεια ἰδὲ προηγούμενον φύλλον)

3. Τίς δὲ πρῶτος ὁ φωνῆς ἐμμελείαν ἐφευρὼν, φθόγγον πλοκὴν, ὁμορρυθμίαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς ἐμμελοῦς φωνῆς ἐπὶ τοῦ ὄργάνου; Ὁ Ὅμηρος, Ἡσίοδος, Πυθαγόρας, καὶ οἱ λυρικοὶ Πίνδαρος καὶ Θεόκριτος, ἐκ δὲ τῶν πεζῶν Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης, ὅστις οὐ μόνον περὶ μουσικῆς ἐγραψεν, ἀλλὰ καὶ ταύτην παρὰ τοῦ Πλάτωνος ἐντελῶς ἐδιδάχθη, ἀναγράφουσι πολλὰ περὶ μουσῶν, μουσικῆς καὶ μουσικῶν, ἀνάγοντες τὴν μουσικὴν εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν θεῶν, ἐξ ὧν ὁ Ἀπόλλων ἀνομάσθη καὶ μουσηγέτης· εἰκονίζετο δὲ ἐν τῷ ζῴοντι αὐτοῦ κρατῶν φόρμιγγα. Ἀλλὰ πάντα ταῦτα, ἐπεὶ καλύπτονται ὑπὸ τὴν ἐρεβώδη ἀχλὺν τῆς μυθολογίας ἀλληγορίας, εἰσὶν ἀνάξια πίστεως καὶ προσοχῆς, καθόσον πρὸ τῶν Τρωϊκῶν 1270 π. Χ. ἡ ἱστορία τοῦ Ἑλλήνου ρεμβάζει ὑπὸ τὸ τοῦ μύθου σκότος καὶ ὀλίγημα. Ἡμεῖς δὲ ἔχοντες τὸ φῶς τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἀνατρεχόμεν οὐχὶ πρὸ χιλιετηρίδος ἐτῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ εἰς αὐτὴν τὴν ἀρχὴν τοῦ κόσμου. Τὰ θεόπνευστα τοῦ Μωϋσέως βιβλία ἀπλετοῦ φῶς διαχέουσιν, οὐ μόνον εἰς πολλὰ ζητήματα ἐπιστημονικὰ, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰ τὰ δευτερευόντα καὶ ἐπουσιώδη. Ἰστορεῖται ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς Γενέσεως κεφ. Δ', 21· ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Μαθουσάλα Λάμεχ ἔλαβε δύο γυναῖκας Ἀδά καὶ Σελλά. Ἐκ τῆς πρώτης ἐγέννησε δύο υἱούς· τὸν Ἰωβέλ, ὅστις ἦν ὁ πατὴρ οἰκούντων ἐν σκηναῖς κτηνοτρόφων, καὶ τὸν Ἰουβάλ· οὗτος ἦν ὁ καταδείξας ψαλτήριον καὶ κιθάραν. Πότε δὲ ἔζη ὁ Ἰουβάλ; καθ' ὃν χρόνον καὶ ὁ Ἀδάμ· ψυχολογικῶς ἐξεταζόμενον καὶ ὑπὸ πείρας βεβαιούμενον ἀληθεύει, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐκδηλοῖ καὶ κλίσιν τινὰ καὶ ροπὴν πρὸς τινὰ τέχνην ἢ ἐπιστήμην. Ἐπεὶ δὲ ὁ νοῦς εἶνε τὸ διαυγὲς κάτοπτρον, ἐν ᾧ φαίνεται ὁ νοῦς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπεὶ δὲ ἡ ψυχὴ ἐδημιουργήθη κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ, ἄρα σὺν τοῖς λοιποῖς δώροις, ὁ νοῦς ἔλαβε καὶ τὸ ἐφευρίσκειν καὶ τελειοποιεῖν. Εἶναι δὲ ὁ νοῦς ἐν τῇ ψυχῇ ὅ,τι εἶνε ὁ ὀφθαλμὸς ἐν τῷ σώματι. Μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν πατριάρχων Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ἡ μουσικὴ ὑπῆρχε καὶ ἀναλόγως τῇ ἐποχῇ ἐκαλλιεργεῖτο εἰς τὸ ἐγείρειν τὸ αἴσθημα ἢ πρὸς τὸν Θεόν, ἢ πρὸς τὸν πλησίον. Εἰς τὸ 31 κεφ. τῆς Γενεσ. στιχ. 27 ἀναγινώσκομεν, ὅτι ὁ Ἰακώβ ἀνεχώρησε λάθρα ἀπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ Λάβαν, οὗτος ἀ-

σχάλλον ἐπὶ τῇ φυγῇ ταύτῃ, ἔλεγεν εἰς τὸν Ἰακώβ, «Τί ἐποίησας; ἵνα τί κρυφθῆς ἀπέδρας καὶ ἐκλοποφόρησάς με, καὶ ἀπήγαγες τὰς θυγατέρας μου ὡς αἰχμαλώτιδας μαχαίρα; Καὶ εἰ ἀνήγγειλάς μοι, ἐξαπέστειλα ἄν σε μετ' εὐφροσύνης, καὶ μετὰ μουσικῶν καὶ τυμπάνων καὶ μετὰ κιθάρων. Παρὰ δὲ τοῦ Ἰωσήπου ἔχομεν τὴν περιλάλητον ἱστορικὴν ἀλήθειαν, ὅτι ὁ Μωϋσῆς, σὺν τοῖς ἄλλοις μαθημασίν, ἐπαιδεύθη καὶ τὴν μουσικὴν κατασκευάσας καὶ μουσικὰ ὄργανα. «Ἐῦρεν ὁ Μωϋσῆς λέγει καὶ Βυζάντης τρόπον ἐξ ἀργυρίου ποιησάμενος. Ἔστι δὲ τοιαύτη μῆκος μὲν ἔχει πηχυαῖον, ὀλίγῳ λείπον στενὴ δὲ ἐστὶ σύριγξ αὐλοῦ βραχὺ παχυτέρη. Ἀσώστρα κατὰ τὴν Ἑβραίων γλῶσσαν καλεῖται Ἰώσηπ. καὶ Ἀριθ. Α'. Ἀσματτα δ' ἔφαλλον ὁ Βαρακ καὶ Δεβώρα. Κριτ. κεφ. Δ'.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΡΥΘΜΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΝΤΟΣ ΕΝ Τῇ ἹΕΡᾷ ΜΟΥΣΙΚῃ

Ἄπασα ἡ ἱερὰ μελοποιία ἀνάγεται εἰς τὸ ρυθμικὸν γένος τοῦ ἴσου λόγου, τοῦ ἔχοντος δηλονότι τὴν θέσιν ἰσόχρονον τῇ ἤρσει, ὡς 2:2 Καὶ ἐν μὲν τοῖς στιχηραρκοῖς ᾠδαῖς ἐπικρατεῖ ὁ σπονδεῖος (—), κατὰ δὲ τὰς καταλήξεις ὁ διπλοῦς σπονδεῖος (— —), ἐν δὲ τοῖς εἰρηολογικοῖς ὁ δάκτυλος (— — —), ὁ ἀνάπαιστος (— — — —), καὶ ὁ προκελευσματικός (— — — — —).

Ὡσπερ δ' οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοι ἡμῶν, οἱ μάλιστα τῶν ἡθῶν φροντίδα πεποιημένοι, καὶ τὸ σεμνὸν καὶ ἀπερίεργον τῆς ἀρχαίας μουσικῆς προτιμῶντες, τὸν σπονδεῖον καὶ δάκτυλον καὶ ἀνάπαιστον παρελάμβανον ἐν τοῖς ἐπιθωμίαις ὕμνοις, ὡς ἀξίωμα ἔχοντας μέγα καὶ πολλὴν τὴν σεμνότητα καὶ εἰς κάλλος ἀρμονίας ἀξιολογώτατους, οὕτως οἱ αὐτοὶ Ἕλληνες χριστιανοὶ γενομένοι καὶ εἰς εὐσέβειαν προβάντες καὶ τῷ φωτὶ τῆς γνώσεως ἐλλαμφθέντες, εὐχαριστήριον αἶνον τῷ Θεῷ προσάγοντες, τὸν αὐτὸν ἐτήρησαν τρόπον ὡς πρὸς τὸν ρυθμὸν τῆς ᾠδῆς· λέγω δὲ τῆς ᾠδῆς· διότι ἐν ταύτῃ μόνῃ ἔχομεν ρυθμὸν, τῆς λέξεως τοῦ κειμένου οὐσης οὐχὶ ἐμμέτρου ἀλλ' ἀπλῆς πεζολογίας, ὡς παρετήρησε καὶ ὁ Μάξιμος Πλανούδης γράφων· «Μόνον δὲ τοῦ εἰρμοῦ τῶν τόνων ἀντεποιήσαντο, καὶ νῦν οὐδὲν ἀποδεῖν δοκοῦσιν (οἱ ὕμνοι) σώματος ἐρήμου ψυχῆς· ψυχὴ γὰρ στίχου τὸ μέτρον» (Pitra analecta Sacra σελ. LIX). Ἡμεῖς δ' αὐτοὶ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν περὶ τὸ θέμα τοῦτο πονήσαντες ἀπειρα εὐρομεν τροπάρια αὐτολεξεῖ εἰλημμένα ἐκ πεζῶν λόγων ἰδίᾳ τοῦ Γρηγορίου, ὡς τὸ «Λύει τοῦ Ζαχαρίου τὴν σιωπὴν γεννηθεὶς ὁ Ἰωάννης»· «Ὡραῖος ἦν καὶ καλὸς εἰς βραδίῃν ὁ ἐμὲ θανατώσας καρπός. Χριστὸς ἐστὶ τὸ ζύλον τῆς ζωῆς ἐξ οὗ φαγὼν οὐ θνήσκω» καὶ πλείστ' ἄλλα.

— Δόσατε να έννοήση ο φίλος σας, ότι αυτό ο περιζητεϊ από σας έν τή Έκκλησία, δέν είναι όρθόν και δει άπάδει προς τους μουσικούς κανόνας και αυτούς έτι τους έκκλησιαστικούς.

— Δόσατε να έννοήση ούτος, ότι άλλο τό έν ύφος και άλλο τό άλλο· άλλη ή μία γραμμή και άλλη ή άλλη.

— Διδάξατε αυτόν από μέν του στασιδίου σας όποϊόν τό άρμόζον ύφος έν τή έκκλησία και όποια έν αυτή ή άρμόζουσα μουσική γραμμή, από συμποσιακής δε τραπέζης όποϊόν τό έξωτερικόν ύφος και όποια ή έξωτερική γραμμή.

— Καθοδηγήσατε διά τής τέχνης σας πάντα κακώς άντιλαμβανόμενον του κάλλους τής μουσικής μας εις τήν διάκρισιν ταύτην, διότι άλλως διηνεκώς συγκεχυμένην θά έχη ούτος τήν άντίληψιν, πάντοτε δε, ούτως έχων, θά ζητηϊ από σας τό μ ε ρ α κ λ ι δ ι κ ο ν, διά να εύθυμήση ίσωσ, έν τόπω όπου λατρεύεται τό 'Υπέρτατον 'Ον.

— Μη λησιμονήτε δε, ότι τά υπό μορφήν δήθεν μουσικών έκκλησιαστικών μελών άκούμενα ούτω μέλη υπήρξαν ή άφετηρία τής καταπτώσεως έν τοίς Ιεροίς ναοίς τής Βυζαντιακής έκκλησιαστικής μουσικής.

— Διότι τό άνάρμοστον, ίνα μη είπωμεν άνούσιον και άηδές άκουσμα τούτων, έχρησίμωσεν ως κυρίας λαβή εις πάντας εκείνους, είνινες έτάχθησαν υπέρ τής καθιερώσεως έν τοίς ναοίς τής τετραφώνου μουσικής.

— Μη λοιπόν διά του τρόπου τού εξαγγέλειν κεκραμμένω ύφει τά έκκλησιαστικά άσματα, δίδωμεν άκαταμάχητα επιχειρήματα εις τους τεταγμένους υπέρ τής τετραφώνου.

— Μεταξύ μουσικών τινων και φιλομούσων τά μάλα ύποστηρικτών τής Βυζαντιακής μουσικής

διενεργούνται έρανοι, ίνα διά τούτων σχηματισθϊ άποθεματικόν τι κεφάλαιον, δι' αυτ' ο δέ καλύπτουσι τά έξεδα πάσης τυχόν υπέρ τής εθνικής μουσικής διατριβής έν ταίς ήμερίσας έφημερίσι τής πρωτεύουσής υπό τούτων δημοσιευομένης.

— Καθ' ήμās περιττόν ήτο τό ούτω υπέρ τής μουσικής αίτούμενον δηνάριον τών μουσικών και φιλομούσων, άφου ή έκπλήρωσις του σκοπού, δι' ού τό αίτούμενον, δύναται κάλιστα να έπιτευχθῆ διά τής έφημερίδος ήμών, δεχομένης, ως γνωστόν, δωρεάν πάσαν διατριβήν υπέρ τής μουσικής, μη προσωπικήν όμως.

— Τήν παρελθούσαν εβδομάδα άνεχώρησε διά Κωνπόλιν ο διαπρεπής μουσικός και φιλολόγος, ήμέτερος δε τυνεργάτης, κ. Γ. Παχτικός ο και βραβευθείς έμπνευσμένος συνθέτης τών χορικών τής 'Ιφιγενείας.

— Ο κ. Παχτικός άναχωρών συναπεκόμισε μετά δικαίας υπερίφαναίας και χαράς ως έπαθλον λαμπρόν τών μακρών υπέρ τής εθνικής ήμών μουσικής πόνων και τών άκαμάτων μελετών του τήν άμέριστον εκτίμησιν του φιλομούσου κοινού τής πρωτεύουσής, ήν τ' ούτο κατ' άμφοτέρας τάς παραστάσεις τής 'Ιφιγενείας περιτράνω εξεδήλωσε διά δαψιλών και ένθουσιωδών χειροκροτημάτων.

— Άνεχώρησε χθές προσκληθείς έτ 'Υδοα χάριν τής έορτής τού 'Αγίου Κωνσταντίνου του 'Υδραίου, ο έν Πειραιεί έγκριτος πρωτοψάλτης του 'Αγίου Σπ. πιδωνος κ. Στ. Σασλόγλου.

— Τήν προσεχί Τετάρτην έορτάζει ο ένταύθα ένοριακός ναός τής Παναγίας Βλασσαρούς.

— Άμφοτέροι οι χοροί τής έκκλησίας ταύτης τελείως καταρτισθέντες θέλουσι άσει τά εκλεκτότερα τών αρχαίων μουσικών μαθημάτων έν εις και

τό περίφημον του Νικολάου «Ρόδον τό άμύραντον».

— Άνεχώρησε δά τήν ιδιαιτέραν του πατρίδα Πλάτσαν, ένθα θά παραμείνη επί τινας ήμέρας, ο εκ τών συνδιευθυντών τής ήμετέρας έφημερίδος κ. Παναγ. Α. Τζανέας τελειόφοιτος τής φιλολογίας και πρωτοψάλτης τής Παναγίας Ρόμης.

— Προσελήφθη ως δεξιός ίεροψάλτης του ένταύθα ένοριακού ναού του 'Αγίου Φιλίππου ο κ. Δ. Γκανάς τελειόφοιτος φιλολογίας.

— Διέτριψεν επί τινας ήμέρας ένταύθα άφικόμενος εκ Πατρών ο καλλιφώνος λαμπαδάριος τής εκεί Μητροπόλεως κ. Θεόδωρος Τσουλουχόπουλος.

Νέαι εκδόσεις

'Υπό του διακεκριμένου ειδικού ιατρού τών νισημάτων του λάρυγγος, ώτων, ρινός και φάρυγγος κ. Μιχαήλ Παπαθανασοπούλου άγγέλλεται ή εκδοσις πρωτοτύπου πονήματος πραγματευομένου μετά σαφηνίας και εύκαταλήπτως περιπαντός σχετικού περι τήν τέχνην του ψάλλειν ή άδειν και διατηρήσαι ως μήκιστα αναλλοίωτον τήν φωνήν και τά φωνητικά όργανα.

'Η τιμή αυτου ώρισται εις δραχμάς 3 διά τό έξωτερικόν και φράγκα χρυσά 3 διά τό έξωτερικόν. Τό σύγγραμμα τούτο θεορότατα συνιστώμεν εις τους φίλους Ιεροψάλτας, Ιεροκήρυκας και άιδοούς, ως παρέχον αυτοίς άνεκτίμητόν ύπηρεσίαν.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ «ΦΟΡΜΙΓΓΟΣ» άριθ. 3

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΝ ΜΕΓΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Συντεθέν μέν προά ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ

'Αρχιεπισκόπου Διραγαίου του εκ Μαδύτων έκδοθέν δε υπό

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Γ. ΠΕΛΟΠΙΔΟΥ

Πελοποννησίου.

Έν Τρογέστη 1832.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Μέρος Α'. Του Α'. 616λίου.

Κεφ. Α'. Πώς ορίζεται και διαιρείται ή μουσική . . .	§ 1
» Β'. Περὶ του κατὰ μέλος ποσοῦ §	14
» Γ'. Περὶ χαρακτῆρων και φθόγ. §	27
» Δ'. Περὶ συνθέσεως τών χαρακτ. §	37
» Ε'. Περὶ παραλλαγῆς §	43
» Σ'. Περὶ διαστημάτων §	50
» Ζ'. Περὶ συμφωνίας §	55
» Η'. Περὶ του διαπασῶν συστήματος §	52
» Θ'. Περὶ του τροχου §	66
» Γ'. Περὶ τινων ιδιωμάτων τών φθόγγων του τροχου §	77
» ΙΑ'. Περὶ τριφωνίας §	87
» ΙΒ'. Περὶ μωρτυριῶν του διατονικου γένους §	101

Του Β'. 616λίου.

Κεφ. Α'. Περὶ τής έν τή μελωδίᾳ ποιότητος . . .	§ 112
» Β'. Περὶ ύποστάσεων §	116
» Γ'. Περὶ τών άχρόνων ύποστάς. §	129
» Δ'. Περὶ διαφορῆς εκδοχῆς τών φθόγγων τών χαρακτῆρων §	137
» Ε'. Περὶ ρυθμου §	144

» Σ'. Περὶ χρόνων . . .	§ 147
» Ζ'. Περὶ ποδῶν . . .	§ 155
» Η'. Περὶ μέτρων . . .	§ 515
» Θ'. Περὶ ρυθμῶν . . .	§ 173
» Γ'. Παρακαταλογή τών ὀθωμανικῶν ρυθμῶν . . .	§ 179
» ΙΑ'. Περὶ εμφάσεως ρυθμικῆς §	183
» ΙΒ'. Περὶ τρόπων και ρυθμῶν §	189
» ΙΓ'. Περὶ μεταβολῆς έν ρυθμοίς §	193
» ΙΔ'. Περὶ ρυθμοποιίας §	198
» ΙΕ'. Περὶ χειρονομίας §	208

Του Γ'. 616λίου.

Κεφ. Α'. Περὶ τών κατὰ μουσικήν γενῶν . . .	§ 217
» Β'. Περὶ ήμιτόνων . . .	§ 229
» Γ'. Περὶ τοίς έν φθόγγοις διαφ. §	235
» Δ'. Περὶ χρωματικου γένους §	240
» Ε'. Περὶ φθόγγων του χρωματικου γένους §	246
» Σ'. Περὶ παραλλαγῆς του χρωματικου γένους . . .	§ 253
» Ζ'. Περὶ του έναρμονίου γένους §	257
» Η'. Περὶ χορῶν . . .	§ 265
» Θ'. Πόσαι αι δυναται χροαι §	271

Του Δ'. 616λίου.

Κεφ. Α'. Περὶ ήχου . . .	§ 278
» Β'. Περὶ τών ὀκτώ ήχων κατὰ Μανουήλ Βρυέννου . . .	§ 185
» Γ'. Περὶ τών ὀκτώ ήχων κατὰ τους ψαλμωδους . . .	§ 298
» Δ'. Περὶ τών συστατικῶν τών ήχων §	301
» Ε'. Περὶ τών άπηχημάτων §	307
» Σ'. Περὶ του πρώτου ήχου §	318
» Ζ'. Περὶ του δευτέρου ήχου §	326
» Η'. Περὶ του τρίτου ήχου §	333
» Θ'. Περὶ του τετάρτου ήχου §	340
» Γ'. Περὶ του πλ. πρώτου ήχου §	348
» ΙΑ'. Περὶ του πλ. δευτέρου ήχ. §	355

» ΙΒ'. Περὶ του βαρέος ήχου §	362
» ΙΓ'. Περὶ του πλαγίου τετάρτου ήχου . . .	§ 369
» ΙΔ'. Περὶ μεταθέσεων και φθορῶν §	377

Του Ε'. 616λίου.

Κεφ. Α'. Περὶ μελοποιίας . . .	§ 389
» Β'. Πώς εμπλίζοντο αι μελωδίαι §	400
» Γ'. Τωρινός τρόπος του μελίζειν §	409
» Δ'. Περὶ μουσικῶν ὀργάνων §	432
» Ε'. Διαθέσεις τών άκρωμένων τής μουσικής . . .	§ 438
» ΣΤ'. Χρησις τής μουσικής §	445
» Ζ'. Περὶ άρμονίας . . .	§ 452

Μέρος Β'.

'Αφήγησις περι αρχῆς και προόδου τής μουσικής . . .	§ 1—82
Πώς προσιτέον τή μουσική . . .	§ 82—84

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ

Κεφάλαιον Α'.

Πώς ορίζεται και διαιρείται ή μουσική.
§ 1. Μουσική είναι επιστήμη μέλους, και τών περι μέλος συμβαινόντων (α).

(α) 'Ο μέν 'Αριστιδης ούτως ορίζει τήν Μουσικήν. 'Ο δε Πλάτων ούτω Μουσική έστι τρόπων μίμημα βελτιόνων ή χειρόνων ανθρώπων. Νικηφόρος δε ο Βλεμμύδης, ούτω Μουσική έστι γνώσις ποσοῦ διωρισμένου έν σχέσει. 'Ο δε 'Ερμής, ούτω Μουσική έστι τάξις πάντων τών πραγμάτων.

(Συνέχεια εις τό επόμενον).